

TILAME

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

**TOSHKENT IRRIGASIYA VA QISHLOQ
XO'JALIGINI MEXANIZASIYALASH
MUHANDISLIK INSTITUTI QOSHIDAGI**

INTERHAUS TASHKENT AKADEMIK LITSEYI

**DUNYO DINLARI TARIXI
XX-XXI ASRLARDA ISLOM DINIDAGI
OQIMLAR VA SEKTALAR**

TILAME

1. Xalqaro terrorizm muammosi.

2. Mutaassiblik ildizlari.

3. Zamonaliv mutaassib oqimlar va ularning
maqsadlari, mafkuraviy tizimi.

Paulo Koelo

Inson ixtiro qilgan vayronkor
qurollar
orasida so‘z eng xatarli va kuchli
Qurolligicha qolmoqda.

Xalqaro terrorizm hozirgi davrning dolzarb global muammolaridan biriga aylandi. Buning sabablari:

- Birinchidan, xalqaro terrorizm dunyo miqyosida tobora keng tarqalib bormoqda. Bu – an'anaviy xalqaro mojarolar mintaqalarida (masalan, Yaqin Sharq, Janubiy Osiyo) kechayotgan jarayonlarda o'z aksini topayotir. Shuningdek, bu xavfdan rivojlangan mamlakatlar (xususan, Amerika Qo'shma Shtatlari, G'arbiy Yevropa davlatlari) ham yetarlicha himoyalanganmaganligi ko'riniq qoldi.
- Ikkinchidan, xalqaro terrorizm dunyo hamjamiyati va alohida davlatlar xavfsizligiga jiddiy tahdid solmoqda. Har yili dunyoda yuzlab xalqaro terrorchilik harakati amalga oshiriladi, ularda minglab insonlar halok bo'lmoqda va mayib-majruhga aylanmoqda.

Xalqaro terrorizm hozirgi davrning dolzarb global muammolaridan biriga aylandi. Buning sabablari:

- Uchinchidan, xalqaro terrorizmga qarshi kurash borasida alohida bir yirik davlat yoki yuksak taraqqiy etgan davlatlar guruhining sa'y-harakatlari yetarli emas. Keskin global muammoga aylangan xalqaro terrorizmga qarshi kurashda dunyo hamjamiyati, ko'plab davlatlar va xalqlarning kuchlarini birlashtirish talab etiladi.
- To'rtinchidan, xalqaro terrorizm fenomeni va bugungi kunning boshqa global muammolari o'rtasidagi bog'liqlik tobora aniq va ravshan ko'zga tashlanmoqda. Shu bois, hozirgi vaqtda xalqaro terrorizm muammosi umuminsoniy, global muammolar kompleksida muhim element sifatida ko'riliши lozim. U rivojlangan «mehnat bozori» va yirik kapitalga ega, global miqyosdagi o'ta foydali «biznesga» aylandi.

Mutaassiblik ildizlari 657-yilda vujudga kelgan.

TILAME

**Ali ibn Abu Tolib
(r.a.)**

**Tolib Muoviya ibn Abu
Sufyon (r.a.) Umaviylar**

**Ali (r.a) ga
va umaviylarga ham
qarshi kurash
boshlagan xorijiylar**

Islom dini ichidagi nizolar

TILAME

«Al-Qoida»

«Hizbulloh» tashkiloti

Iraqda sunniylar va shialar

Pokiston

Afg'oniston

Arab-Isroil urushlari va Yaqin Sharq muammosi

rivojlangan musulmon mamlakatlarining mintaqaviy yetakchilik yo'lida
olib horayotgan o'zaro raqobat kurashi

terroristik hujumlar natijasi

TILAME

Tadqiqotga ko‘ra, o‘tgan besh yil davomida musulmon mamlakatlarida sodir etilgan terroristik hujumlar natijasida ikki yuz mingdan ortiq inson halok bo‘lgan va yaralangan.

O‘tgan davr mobaynida terrorizm musulmon mamlakatlariga 348 milliard AQSh dollari miqdorida zarar keltirgan.

Iraq, Suriya, Afg‘oniston, Pokiston va Nigeriya eng ko‘p zarar ko‘rgan mamlakatlar bo‘lib, terror qurbonlarining taxminan 70 foizi shu mamlakatlarga to‘g‘ri keladi.

Musulmonlikning zamonaviy muammolari

TILAME

Takfir – dindan chiqqanlikda, kofirlikda
ayplashdir.

Takfir ekstremistlar tomonidan aynan
musulmonlarga qarshi qo‘llanilmoqda.

Musulmonlikning zamonaviy muammolari

TILAME

Jihod – lug‘aviy ma’nosi jiddu jahd qilish, g‘ayrat qilish, biror ishni mukammal bajarish uchun bor kuch-g‘ayrat va salohiyatni sarflashdir.

Islom dinida bu so‘z bosqinchi va isyonchilarga qarshi eli, yurti, vatani himoyasiga chiqqan kishilarning amaliyotlariga nisbatanham ishlatilgan.

Buddaviylik niqobi ostidagi ekstremistlar qurboni bo‘lgan myanmalik qochoqlar

2004-yil 1-sentabr kuni Shimoliy Osetiyaning Beslan shahrida qurollangan terrorchi guruh 1-maktab o‘quvchilari, ota-onalar va o‘qituvchilarni garovga oldilar.

TILAME

2017-yil Misrning Shimoliy Sinay yarim orolidagi So‘fiy masjidida amalga oshirilgan teraktda 128 kishi yaralandi, 300 dan ortiq odam halok bo‘ldi, shundan 27 nafari bolalar edi.

TIIAME

Bu tushuncha arab tilidagi «salaf» so‘zidan olingan bo‘lib, «avval yashab o‘tganlar», «ajdodlar» ma’nosini anglatadi. Islom manbalarida «salafi solih» iborasi islomning ilk davrida yashagan sahoba va tobeinlarga nisbatan ishlatiladi. Keyingi davrlarda va bugungi kunda yashayotgan musulmonlarga nisbatan ishlatilmaydi. Lekin o‘zlarini «salafiyar» deb e’lon qilgan ekstremistik guruhlarning olib borayotgan faoliyati islom ta’limotiga, uning an’analariga, tamoyillariga mutlaqo zid. Shuning uchun ular «soxta salafiyar» deb aytiladi.

«Salafiylik»